

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : **DIMITRIE ALEXANDRESCO**

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : **EMANOIL DAN**

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : **I. S. CODREANU**

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România.	45 lei
6 luni.	22,50
3 luni.	11,25
Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI, 5
Lângă Palatul Justiției
= TELEFON 16/98 =

Tribunalele luând vacanță, conform tradiției, Curierul Judiciar, în cursul lunelor Iulie și August va avea să apară regulat la 15 zile, astfel numărul viitor va apare cu data de Joi 14 Iulie.

A apărut: *Abuzul cumulului de funcțiuni publice*, de Iscod. Prețul 1 leu.

*

A apărut: *Dreptul mamei la succesiunea fiului ei în concurență cu frații și soția văduvă (art. 684 și 673 c. civil)*, de d-l Dem. D. Stoenescu. Prețul 1 leu.

SUMAR

— Urmăririle și magistratura de d-l magistrat George Cerbu. JURISPRUDENȚA:

— Curtea de Casație s. II: *Smaranda Tatulescu cu D. Popescu Celarian și soc. «Astra Română»* (Despre reprezentarea debitorilor solidari).

— Trib. Teleorman s. I: *Clemente P. Tiu cu Ghiță Busuioc și Ministerul domeniilor* (Conform art. 3 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889, cumpărătorul lotului era obligat a se strămută pe moșia cumpărată în termen de 3 ani dela punerea de fapt în posesiunea locurilor vândute și sancțiunea nerespectării acestei obligațiuni era rezilierea de plin drept a vânzării cu consecința firească că, loturile devenite astfel libere, reintrau în patrimoniul statului care putea dispune de ele prin Ministerul de domenii în acelaș scop de improprietărire).

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— Cas. s. I: *Imprumut ipotecar. — Tutor. — Avizul consiliului de familie omologat de tribunal. — Nevoile personale ale minorului. — Cererea de anulare a ipotecei. — Dacă instanța de judecată poate discuta cauzele pentru care s'a aprobat împrumutul?*

Minor emancipat. — Imprumut. — Asistența curatorului. — Abilitarea consiliului de familie adevărită de tribunal. — Art. 401, 402, 421, 429 și 1771 din codul civil.

— Cas. s. II: *Urmărire imobiliară. — Notificarea afiptului către debitor — Aplicarea art. 74 din procedura civilă. — Lipirea actului pe ușa domiciliului. — Constatarea împrejurărilor de agentul judecătoresc împreună cu comisarul de poliție.*

— Cas. s. III: *Faliment. — Creditor ipotecar. — Dacă poate cere declararea în faliment a debitorului său. — Incetare de plăți. — Refuz de plată. — Debitor ce crede refuzul de plată întemeiat. — Art. 704, 850 și 695 din codul comercial.*

Urmăririle și Magistratura

În dimineața frumoasă de drum, o trăsură cu patru cai se oprește în fața judecătoriei. Cineva se scoboară și vine conform termenului fixat, să

te invite la aplicarea de sechestre sau vânzarea averei unor debitori. Mai în totdeauna trăsura e trimisă de o bancă, iar reprezentantul e procuristul acelei bănci, aceasta pentru că băncile au capital mai mult plasat, iar rentierii fac mai puține urmăriri.

Judecătorul e plecat în ambulanță; tu arunci o repede privire asupra lucrărilor cari rămân să le rezolvi, și te grăbești să pleci, uitându-te cu regret la judecătoria, în care câteodată rămâne arhivarul sau poate grefierul, căci unul din doi trebuie să fie concentrat, iar alteori cine știe cine mai rămâne. Dar, în fine, pleci închizând ochii la multe, pentru că ziua a fost fixată și gândindu-te că dacă urmărirea ar fi amânată, creditorul s'ar întoarce înapoi la oraș, cu trăsura cu care a venit și transportul acesta s'ar adăuga iar pe spatele nenorocitului debitor.

Alături de tine a luat locul procuristul băncii, care dacă socotește că trebuie să fie gentil, te ține tot drumul de vorbă, iar dacă e mai practic, scoate o țigară, o aprinde și cum drumul e lung, are vreme să tragă și un somn.

În timpul acesta, obicinuît unei bune deprinderi, te întrebi: slujba pe care o faci în acest moment e bună, actul pe care-l îndeplinești e o măsură rezultată din o întocmire perfecționată, sau ceea ce faci tu ar putea și alt cineva să facă mult mai bine și că mai mult folos?

Atunci, în minte îți vin, multe drumuri de acestea și din fie care scoțând partea de observație, ajungi la nestrămutata convingere, pe care de altfel ai găsit-o la toți cei cu câți ai discutat, că urmărirea (sechestrele și vânzările) trebuie luate din atribuțiile magistraților.

Motivele acestei desărcinări, funcționarii cărora li s'ar putea incredința și folosul pe care l'ar avea și debitorul — țăranul, — aceste puncte vor fi dezvoltate în cuprinsul acestui articol.

* * *

Una din relele aduse țărânilor a fost și înființarea băncilor cari, curios, aveau ca scop principal, tocmai ajutorarea acestei clase, căreia cu

multă bună voință i se deschidea un credit larg. Năzuința era lăudabilă, pentru că se spera ca prin modul acesta starea economică a țăranilor, destul de proastă și de înapoiată, să prospereze îmbucurător. Dar pe când numărul băncilor se înmulțea, și deci se justifica prin aceasta că afacerile lor merg bine, starea economică a țăranilor nu a prosperat, iar cercetătorului atent relevă, din contra, triste constatări.

Azi am ajuns, că țărani au credit la cele trei sau patru bănci din orașul apropiat, au credit la particularii, cari se găsesse și ei să imite băncile, au vechiul credit la proprietarul moșiei pe care se află. Toți îl îndeamnă să se împrumute: Băncile prin agenți instalați în Comună — agenți azi suprimați, de oarece capitalurile s'au plasat și obiceiul de a se împrumuta s'a format; — politicianii prin gratiozitate în zilele de vot, particularii prin vechea deprindere, iar proprietarii pentru a-i câștiga la munca câmpului. Țăranii au prin urmare un credit extrem de întins.

E însă un elementar principiu de economie, pe care Gide îl formulează atât de clar prin cuvintele: «creditul este un mod de producție foarte periculos și care nu poate să aducă servicii, de cât în Societățile a căror educație economică e foarte înaintată».

Cine ar avea la noi curajul să susțină, nu numai că țăranul, dar că educația economică a întregului nostru popor e înaintată?

Atunci, dacă creditul trebuie dezvoltat cu foarte mare băgare de seamă, cum se explică în ființarea aceasta condamnată a creditului pentru țărani, și mai ales sprijinul statului dat dezvoltării lui?

E năzuința lăudabilă, dar greșită, pe care au avut-o câți-va naivi financiari, cari în concepția lor destul de cinstită și patriotică, și-au închipuit că înființând creditul, starea economică va prospera.

Modul acesta de procedare nu trebuie să surprindă pe cineva, de oare ce el e în armonie perfectă cu maniera întrebuințată pretutindeni și neîntrerupt de la 1850 încoace.

Pe când în alte părți și în mod normal *progresul* vine și reclamă o anumită măsură, la noi se institue întâi măsura și foarte încrezător se așteaptă *crearea* progresului. E de lăudat ahtierea aceasta a noastră dupe progres, după cum e de prețuit dorința părintelui către copilul pe care vrând să îl vadă cât mai repede crescut sub oblăduirea lui, iar lipi mustăți șil-ar sili să pășească serios. Dar tactica aceasta e atât de naivă și de periculoasă! Bastonul, care servă celui matur ca sprijin, pe copil îl poate face să se împiedice și să cadă jos.

De ce s'a dat bani țăranilor? S'a dat pentru ca să își cumpere vite, instrumente de arat, sau

poate chiar pământ. Ce-a făcut țăranul cu bani luați?

De cele mai multe ori i-a băut, sau dacă, în cazul cel mai bun, și-a cumpărat vite, acestea prin proastă îngrijire au slăbit, poate au murit. Sau chiar dacă le-a ținut bine, dar din recolta produsă nu a putut plăti datoria, vitele i-au fost sechestrate, vândute pe un preț scăzut și el a rămas mereu dator.

Un caz cules din practică: doi țărani se înțeleg să se împrumute de la bancă cu 100 lei. Pentru că ofereau puțină garanție solvabilă cer și girul unui cunoscut din sat, care stă bine. Acesta primește a-i gira în schimbul unui bacșis de 20 lei Țăranii i-l făgăduesc. În una din zile, se duc la bancă în oraș, și aci în adevăr li s'a dă banii oprindu-le 9 lei procentul pe un an. Afacerea făcută, desigur, se duc să se cinstească împreună cu girantul și cinstea îi costă peste 20 lei. Plătesc girantului cei 20 lei ceruți și când să împartă bani ce le-a rămas, unuia îi vine 21 lei, iar altuia 23. Din 100 lei s'au trezit în mână cu 44 lei!...

A deschide credit țăranimei e ca și cum a-i da bani unui incapabil și e de învinuit statul că pretează sprijinul său unei opere condamnable. Când se știe mizeria în care trăește țăranul, când e constatat că produce abia atât cât îi trebuie ca să trăiască, îi dai posibilitatea, ba încă îl tragi de mânecă să vie să se împrumute, pentru ca apoi să te duci să îi vinzi lăvicelele și ștergarele, boii sau vaca, iar obiectele sechestrate lipsind să-l bagi la pușcărie.

A cercetat cineva cu cât a crescut numărul condamnărilor penale, de când li s'a mărit țăranilor posibilitatea de a se împrumuta?

Să o facă cei ce cred în folosul băncilor și se vor convinge de roadele date de instituirea creditului pentru țărani.

Și dacă la unii condamnați a fost la mijloc reaua credință, la alții însă a fost nenorocul unei recolte rele; iară la alții ignoranța sau bunătatea. Am întâlnit țărani care cu puțin timp în urmă erau înstăriți și acum erau ruinați, pentru că pe baza rubedeniei, a cumetriei a, prieteniei, poate a unei cinsteli, au dat giruri cu nemiluita și azi ei sunt urmăriți în locul debitorilor.

Necontestat deci că instituția băncilor e spre dauna țăranilor, aceasta admitând că țăranul a luat 100 lei și e urmărit să plătească tot 100 lei.

În realitate însă lucrurile se petrec cu totul altfel. Spre convingere să citez un exemplu: Un țăran se împrumutase cu 56 lei la bancă. Polița s'a protestat; fiind condamnat în lipsă a făcut apoi opoziție, cartea de judecată rămânând definitivă i s'au făcut somații de plată, omul ne

având cu ce plati, banca a trimis cu trăsura pe procurist să îi aplice prin judecătorie sechestrul, pentru că administratorul de plasă care ar fi putut îndeplini urmărirea, era însărcinat cu facerea recensămintelor; s'a fixat termen de vânzare. La ziua fixată, procuristul a venit iarăși cu trăsura și atunci făcându-se lista cheltuelilor s'a găsit că debitorul trebuia să plătească ¹⁾.

Procentele pe un an și comisionul	12%
Protestul	7 lei 50
Acțiunea cu 10 lei cheltueli de judecată	10 lei
Opoziția cu 5 lei cheltueli de judecată	5 lei
Două transporturi	50 lei
Investirea cu formula executorie	1 leu 40
Somații	4 lei 40
Sechestrul	4 lei
Publicațiile de vânzare, cererea	5 lei

Deci omul luase 56 lei și trebuia să plătească 150 lei, 94 lei fiind numai cheltuelile de urmărire.

Din aceste cheltueli, cea mai exagerată e aceea a transportului magistratului pentru executare și apoi aceea a timbrelor.

Oare nu există nici un remediu a acestei stări de lucruri?

Cu privire la transport ar fi un mijloc de reducere, dar mijlocul acesta e foarte greu de pus în aplicare.

Posibilitatea constă în a aplica trei sau patru sechestre deodată. Pentru ziua urmăririi se trage la pastă formularele necesare cari, sechestrul fiind aplicat, cer numai câteva minute de complectare. În modul acesta cheltuelile de transport repartizându-se asupra mai multora, devin mai ușurătoare.

Aceasta e însă o măsură, care convine procuriștilor băncii, dar nu debitorilor. Pentru că țăranul foarte rar poate plăti toată datoria și aproape totdeauna când îi sosește publicațiile de vânzare, își procură 50, 60 lei și se duce la bancă să plătească ceva, ca să-i preschimbe polița. Aci însă se știe că pentru urmărirea debitorului procuristul a cheltuit 25, 30 lei cu transportul, și nu procuristul va fi acela care să susțină, că suma s'a cheltuit la un loc cu alții. Așa că în preschimbarea poliței fiecăruia din cei trei sau patru țărani sechestrați în aceeași zi, i se trece 30 lei cheltuiala de transport. Judecătorul nu poate să știe de lucrul acesta. Cum foarte rar se întâmplă că la vânzare creditorul să urmărească pe aceiași debitori, urmează ca deși s'au pus trei sau patru sechestre în aceeași zi fiecare debitor plătește 25, 30 lei pentru transport, bani cari formează câștigul nepermis al procuristului.

Iată deci că transportul magistratului neputând fi nici redus trebuiește suprimat, și prin urmare

trebuie căutat cineva din Comună, care să nu fie adus dela zeci de kilometri cu trăsura și care să aibă puterea a aplica sechestre și a face vânzări.

Acești agenți ar putea fi Primarii, Notarii, Șefii de Post de Jandarmi.

S'ar periclita prin aceasta interesele creditorului? Nu, ci din potrivă, cu măsuri prevăzătoare luate dinainte, creditorul ar fi tot atât de bine apărat, debitorul ar fi scutit de multe nedreptăți, iar magistratura ar câștiga.

I. Procedura sechestrului și a vânzărilor e un tipic obicinuit, care după cum se îndeplinește de către Notari până la 50 lei, ar putea să se îndeplinească și până la 500 lei. Dar cum notarii au destule lucrări, atribuțiile s'ar putea împărți primarului și jandarmului, căci după cum se vede, nu se cere o intelectualitate deosebită pentru a le săvârși.

Spre a nu susține creditorul, că fiind lipsit de prezența magistratului e expus unor proceduri mai puțin imparțiale și constiințioase, se va căuta ca prin măsuri prevăzătoare, să i se ofere aceeași încredere.

Singurul lucru necorect, pe care l'ar putea face primarul sau jandarmul, ar fi să spună că n'a găsit nici o avere la domiciliul debitorului: nici vite, nici produse de sechestrat.

Dar reaua credință a agentului s'ar putea stabili numai de cât, pentru că biletele de vite se fac de către primar, și dacă data vânzării depe bilet ar fi posterioară procesului verbal, prin care primarul sau jandarmul a menționat că debitorul e insolubil, agentul s'ar expune unei grave pedepse prevăzute în consecință.

Tot în a est scop să se oblige ca toate vânzările de produse să fie făcute cu data certă.

Astfel iată pe creditor asigurat destul de bine în această privință. Cei cari ar spune că primarul, sau jandarmul, ar lucra cu părtinire lăsând ne-sechestrare lavicere, perine... să se gândească, că creditorii acordă împrumuturi, fără a vizita locuințele mobilate ale țărănilor, ci după ce s'au interesat cât produce cu via, cu pământul, câte vite are.

Și apoi dacă băncile — cari au capitalul mai împrăștiat decât particularii — cu toate măsurile, luate, sunt totuși bănuitoare, nu au decât să își reinființeze în comună agentul, pe care înainte îl pusese ca să îndemne la contractări de împrumuturi, și în urmă, capitalul fiind plasat, l'au suprimat, trimetând în schimb procuristul de la oraș, ca să adune datorile. Agentul băncii va supraveghia hărnicia executărei asistând la urmărire.

Pe dealtă parte pentru ca nu cumva formalitățile să fie întocmite de un agent răutăcios și debitorul să se pomenească cu publicațiile de vânzare, fără ca să fi știut ceva, procesul verbal să fie făcut

¹⁾ Pentru preschimbarea poliței, procentele sunt 24%.

în prezența a doi martori și iscălit și de dânsii, iar în cazuri extreme când debitorul nu e acasă și agentul nu binevoeste să se mai deplaseze a doua oară, să i se lipească copia de pe Proces-Verbal pe ușă, făcându-se despre aceasta mențiune specială, sub pedeapsă de nulitate.

Iată prin urmare că interesele creditorului sunt foarte bine apărate.

II. Dar cel mai în câștig ar fi debitorul țăranul. *Intâi* ar fi scutit de cheltuiala neomenoasă a transportului.

Al doilea s'ar micșora numărul contestațiilor, scutind astfel pe oameni nevinovați să cheltuiască bani și să alerge pe drumuri. Și iată de ce: când a intrat în casă, magistratul nu a putut să creadă pe simpla afirmație, că în odaia de alături nu șade debitorul, ci lucrurile de acolo sunt ale fiinului, ginerului, socrului, chiriașului... că vaca din curte nu era a debitorului, ca sacii din moară au fost lăsați de un om ca să îi macine și nu era ai morarului datornic și o mulțime de alte împrejurări, în cari proba e greu de făcut, și cari nu se pot cunoaște în adevărata lor lumina de localnici. Peste lucrurile acestea magistratul nu poate trece decât cu greu, lăsând mai totdeauna pe nevinovatul care protestează, să facă contestație.

Al treilea s'ar rări procedurile atât de severe, când venind de la zeci de kilometri distanță și negăsind pe debitor, dispui spargerea ușii sau ferestrelor spre a putea intra în casă. Agentului localnic nu i-ar veni greu să înștiințeze pe debitor de sosire și când nu îl găsește acasă din împrejurări binecuvântate, sau ține să nu îl înștiințeze și nu îl găsește acasă, să revină altă dată.

Al patrulea chiar creditul ar folosi cu această procedură, pentru că atunci când după un drum de trei ceasuri ajungi la ora fixată pentru vânzare nu găsești vitele acasă, fiind date la câmp sau la pădure, poate fără rea credință, jurisprudența spune că obiectul sechestrat lipsind s'a comis delictul de abuz de încredere. Pe când agentul localnic s'ar putea îngriji de cu seară ca a doua zi să aibă obiectele sechestrate la îndemână.

Al 5-lea ora vânzării ar fi mai respectată și deci jocul concurenței mai mult asigurat. Căci când cu cel puțin 15 zile mai înainte se fixează termenul vânzării, nu se poate prevedea dacă drumul de două ceasuri nu se va transforma în urma unei ploii în patru ore.

Al 6-lea. Pentru vânzările acestea ar trebui făcută excepție dela art. 386 pr. civ., și preferată fixarea lor mai cu seamă în zilele de sărbătoare, când oamenii fiind mai liberi, se pot strânge mai ușor pentru vânzare.

În fine tot spre protecția umană a debitorului, ar trebui ca procedura să fie scutită de timbru, căci după cum e logic ca până la 300 lei țăranii să se judece grătit între ei, tot atât de logic e

ca să fie scutit când e acționat cambial de orice creditor neagricultor, chiar până la 500 lei, pentru că cheltuelile de timbru tot țăranul le plătește la urmă. Cu modul acesta un țăran împrumutând 100 lei, n'ar fi nevoit să plătească înca 105 lei cheltueli făcute numai până la primirea somațiilor, caz care am avut ocazie să îl constat.

III Că orice măsură bună și dreaptă, care înstituindu-se nu periclitează pe nimeni și folosește tuturor, dacă urmărirea s'ar da în sarcina agenților arătați, din aceasta ar câștiga și *magistratura*.

Aci câștigul ar fi mare, pentru că ar fi un câștig de prestigiu și de conștiință.

Care magistrat n'a priceput revolta firească a debitorului, care vede spărgându-i-se ușa sau ridicându-i-se lucrurile din ogradă și n'a căutat să fie îngăduitor.

Care magistrat nu a privit răbdător femeia țăranului, care nici știind de datoria soțului, speră ca prin strigăte să se apere contra străinilor, cari pe ne drept îi intră în casă și nu vroiau să aștepte «până sub seară», întoarcerea bărbatului ei plecat.

Care magistrat nu a privit cu compătimire, cum țăranul revoltat nu poate pricepe că (băncile având multe urmăriri de făcut) el ca girant poate fi acționat, fără ca debitorul să mai fie sechestrat.

Și magistratul a stat mult, și a răbdat, până să potolească pe om prin blândețe, și nu s'a decis ca imediat să îl amendeze, sau să îl aresteze, cum ar fi fost în drept să o facă față de aceiași purtare în ședință.

Și cu toate acestea, unor înțelepți magistrați, li s'au întâmplat toamna trecută patru grave agresiuni cu ciomege, topoare despre care au vorbit jurnalele și despre câte amenzi și arestări poate n-au mai vorbit jurnalele!

Câștigă prestigiul magistraturei punându-l în fața acestor feluri de împrejurări?

Câștigă prestigiul magistraturei în față țăranului, care cu ochiu bănuitor se uită la trăsura cu care creditorul a adus pe magistrat, și aude că masa au luat-o la un loc?

Câștigă prestigiul magistraturei prin societatea zilnică a procuriștilor băncilor?

Nu, hotărât că nu. magistratul trebuie să trăiască în o atmosferă mai senină, mai depărtată. El trebuie să rămână mai retras de fierberea și ciocnirea patimelor, mai retras de societatea indivizilor pe cari nu o cere. În modul acesta prestația lui din sala de ședință nu va fi micșorată prin apărarea pe care și-o caută în pericole și prin o intimitate care i se impune.

Ridicând magistratului sarcina să plece în urmărirea când judecătorul e în ambulanță, nu s'ar întâmpla cazuri ca judecătoria să rămâne lipsită

de magistrat nu numai în lucrările obicinuite de cancelarie și autentificări de acte, ci chiar de cazuri urgente ca: un testament, o inventariere a unei succesiuni, autentificare pentru caz de boală.

La toate acestea, să se aibă în vedere, că dacă s'ar căuta că în mod extrem de conștiincios să se răspundă tuturor cererilor de urmărire, nu ar fi zi ca magistratul plecat la orele 8 de dimineață, să se întoarcă până după 6 ore seara.

Iată pentru ce, spre folosul tuturor, executările trebuiesc luate din atribuțiile magistraților, instituindu-se alte măsuri mai practice, mai omenoase, mai bine, cari nu periclitează siguranța creditorului, protejează pe debitor și asigură respectul și situațiunea retrasă și demnă a magistratului.

GEORGE CERBU
Magistrat

Bălăbănești-Tutova

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 27. Aprilie 1916

Președenția d-lui V. ROMNICEANU, președinte

Smaranda Tătulescu cu D. Popescu Celarian și Soc. Astra Română

Solidaritate — Efecte. — Reprezentarea co-debitorilor între ei. — Întinderea de aplicare a acestui principiu. — Art. 1056 din codul civil.

Debitorul solidar reprezintă pe ceilalți co-debitori în toate actele care pot avea de efect stingerea sau împuținarea obligațiunei; o asemenea reprezentare însă presupune în mod necesar că debitorul solidar, care pretinde să beneficieze de hotărârea obținută de ceilalți codebitori, n'a lucrat deosebit și n'a lăsat să se pronunțe contra lui o hotărâre care să dobândească autoritate de lucru judecat, în care caz el nu se mai poate prevala de deciziunile mai favorabile care ar interveni în urmă între ceilalți co-debitori și creditor, întrucât în asemenea caz orice idee de reprezentațiune este exclusă.

Deciziunea No. 106/916. — Casată, în urma recursului făcut de Smaranda Tătulescu, deciziunea Curții de apel București s. II, No. 207/915, dată în procesul cu D. Popescu Celarian și Societatea Astra-Română.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Consilier N. I. Zamfirescu;

Pe d-nii avocați Al. și Emil Oiulescu în desvoltarea motivelor de casare; și

Pe d-l avocat N. Saita, în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Omisiune esențială violarea art. 1201, 1003, 1056, 1047, cod. civ. și a principiilor de drept în materie de responsabilitate solidară; exces de putere».

«Am susținut că d-na Smaranda Tătulescu are față de d-l D. Popescu Celarian o hotărâre judecătorească definitivă care a dobândit autoritate de lucru judecat. Am arătat Curței de fond că Societatea Astra a fost condamnată solidar cu d-l D. Popescu Celarian la plata sumei de lei 5'00 cu titlu de despăgubiri, de Curtea de apel s. III prin decizia No. 25 din 29 Ianuarie 1914. Că, în contra acestei decizii atât societatea Astra cât și Popescu Celarian au făcut recurs; că recursul lui Celarian a fost respins ca tardiv iar al Soc. Astra s'a admis pe motiv că singura instanță competentă să judece acțiunea în despăgubiri îndreptată contra patronului e instanța

instituită de art. 148 din legea pentru organizarea meseriilor. Am arătat că hotărârea Curței de apel s. III a rămas definitivă față de d-l Popescu Celarian și constituie autoritatea lucrului judecat».

«În adevăr, principiul co-reprezentării debitorilor solidari în toate actele ce pot avea de efect stingerea sau împuținarea obligațiunilor nu poate fi aplicată în cazul când toți fiind cuprinși în aceeași hotărâre de condamnare, toți a fost prin aceasta puși în întârziere de a se apăra; că în acest caz fie care trebuie să uzeze pentru el de căile de reformare ce i sunt puse la dispoziție de lege, sau să se unească cu recursul și concluziunile codebitorilor săi căci altfel e prezumat că a achiesat la hotărârea atacată care a dobândit față de dânsul autoritatea de lucru judecat».

«Că în ori ce caz atunci când recursul unui codebitor, a fost respins ca tardiv, ceia ce s'a întâmplat în speță, nu mai poate fi vorba de prezumțiunea că codebitorii și-au dat mandat spre a se reprezenta în mod mutual în justiție, căci un mandatar nu mai poate reprezenta în justiție pe mandantele său atunci când mandantele apărându-se singur s'a judecat definitiv printr'o hotărâre ce a căpătat autoritate de lucru judecat. Că chiar de am admite ipotetic soluțiunea contrarie, codebitorul trebuia să ceară la Inalta Curte sau cel puțin la instanța de trimetere ca să fie apărât de condamnatiune pe motiv că-i profită deciziunea casată întrucât el a fost parte în proces. Că neinvocarea acestor mijloace de apărare la instanța de fond face ca hotărârea să nu mai poată fi pusă în discuțiune pe cale de contestațiune fără a se viola autoritatea lucrului judecat».

Având în vedere deciziunea supusă recursului;

Văzând art. 1056 din codul civil;

Considerând că după dispozițiunile acestui text de lege debitorul solidar reprezintă pe ceilalți codebitori în toate actele care pot avea de efect stingerea sau împuținarea obligațiunei;

Considerând că o asemenea reprezentare juridică a unei persoane printr'o altă presupune în mod necesar că, debitorul solidar care pretinde să beneficieze de hotărârea obținută de ceilalți codebitori n'a lucrat deosebit și n'a lăsat să se pronunțe contra lui o hotărâre care să dobândească autoritatea de lucru judecat;

Că prin urmare, atunci când, lucrând deosebit, debitorul solidar a uzat de dreptul de recurs și recursul i-a fost respins rămânând ast-fel condamnat definitiv, el nu se mai poate prevala de deciziunile mai favorabile care ar interveni în urmă între codebitorii săi și creditor, întru cât în asemenea caz orice idee de reprezentațiune este exclusă;

Considerând că ast-fel fiind, Curtea de fond a violat și interpretat greșit art. 1056 din codul civil când, în speță, a decis că hotărârea obținută de recurenta Smaranda Tătulescu în contra intimatului Popescu Celarian, deși definitivă și cu putere de lucru judecat, prin respingerea, ca dat peste termen, a recursului în casare introdus de acest intimat, nu s'ar mai putea însă executa din cauză că codebitoarea solidară, societatea «Astra Română» a fost ulterior apărâtă de condamnatiunea coprinsă în acea hotărâre;

Că de aceia motivul de casare invocat este întemeiat și deciziunea atacată cu recurs are a fi casată, fără a se mai cerceta cel de al doilea motiv de recurs.

Pentru aceste motive Curtea casează etc.

TRIBUNALUL TELEORMAN SECȚIA I-a

Audiența din 16 Martie 1916

Președenția d-lui TRAIAN ALEXANDRESCU, Prim-președinte

Clemente P. Tiu cu Ghiță Busuioc și Ministerul Domeniilor

Sentința No. 99

Lot cumpărat de la Stat în vatra satului pe baza art. 3 al legii pentru înstreținerea bunurilor statului din 7 Aprilie 1889. — Nestrămutarea cumpărătorului pe lotul cumpărat în termenul de 3 ani socotiți de la data punerii în posesie. — Rezilierea vânzării de plin drept și reintrarea lotului în patrimoniul Statului care va putea dispune în același scop de împroprietărire. — Le-

galitatea Reg. din 1893 pentru aplicarea art. 3 al legii pentru înstreinarea bunurilor Statului din 1889.

1. Conform art. 3 din legea pentru înstreinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889—ce a servit de bază și la înproprietărea din 1899—cumpărătorul lotului era obligat a se strămuta pe moșia cumpărată în termen de trei ani socotiți de la punerea de fapt în posesiunea locurilor vândute și sancțiunea nerespectării acestei obligațiuni era rezilierea deplin drept a vânzării, fără nici o chemare în judecată sau punere în întârziere, după cum se prevede în art. 1 alineatul 2 din regulamentul din 1893 pentru aplicarea art. 3 din legea înstreinării bunurilor Statului din 1889, considerându-se neștrămutarea locuitorilor în noile vetre ca o renunțare la loturile cumpărate, cu consecința firească că loturile devenite astfel libere, reintră în patrimoniul Statului, care va putea dispune de ele prin Ministerul de domenii în același scop de înproprietărea.

2. Regulamentul din 1893, nu poate fi considerat ca ilegal, întru cât confecționarea lui a fost rezervată Statului prin chiar legea de la 1899 după cum prevede expres art. 3, și întru cât acest regulament nici nu contrazice legea, nici nu adaugă la lege, iar acest lucru reese din considerațiunea că în lege nu se putea prevedea și clauza rezilierii care este o clauză de detaliu, menirea legii fiind numai de a consacra chestiunea principală a înproprietării și dreptul Statului de a-și stabili prin Ministerul de Domenii normele călăuzitoare în efectuarea vânzărilor de pământ către săteni.

3. Ultimul alineat al art. 3 din legea de la 1899 care spune că dispozițiunile acestui articol nu se vor aplica cumpărătorilor de pământ pe proprietatea pe care locuiesc sau pe proprietatea vecină, nu se referă la obligațiunea strămutării prevăzută în primul alineat, căci nu ar fi nici o rațiune să distingem între diferite clase de locuitori, ci la condițiunea avansurilor pe cari creditele agricole erau autorizate să le facă cumpărătorilor pentru înlesnirea strămutărilor, în care caz distincțiunea din lege rezultă din neegalitatea greutăților în diferite strămutări.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Clemente P. Tiu, din com. Beiu contra cărții de judecată civilă No. 200/912, a judecătoriei rurale Zimnicea;

Având în vedere ca prin sus menționata carte de judecată s'a admis acțiunea intentată contra apelantului la prima instanță de către Ghiță Busuioc din comuna Smârdioasa, prin petițiunea înreg. la No. 8070/912, de judecătoria Zimnicea, obligându-se apelantul să delase în deplină proprietate reclamantului locul de casă din comuna Beiu în suprafața de 2000 m p., ce formează lotul No. 246, învecinat cu șoseaua, iar în părți su Stana văduva și Ioana Cochinescu;

Având în vedere actele din dosar, concluziunile scrise și orale ale părților, din care se constată în fapt următoarele:

În 1899, pe baza legii vânzării bunurilor Statului din anul 1899 și a regulamentului din 1893, s'au înproprietărit un număr de locuitori printre cari figurează și părțile litigante, pe fosta moșie a Statului Beiu Cârtoleasca, din județul Teleorman, înființându-se pentru nevoile înproprietărilor și o nouă vatră de sat, destinată a fi ocupată până în maximum trei ani socotiți dela data punerii în posesie de fapt a loturilor vândute, conform art. 3 din legea bunurilor Statului din 1889 și a art. 1 din regulamentul din 1893. O parte din locuitori au fost urmăritori acestei îndatoriri și și-au strămutat gospodăriile lor pe noua vatră de sat în locurile anume indicate de inginer în planul de parcelare a moșiei; alții, au întârziat de a se strămuta, lăsând să

treacă termenul de trei ani prevăzut de lege, contrazi-când astfel intenția legiuitorului de a crea un sat compact și fără locuri virane prea multe în noua vatră. Nerespectarea cerințelor legii s'a simțit în deosebi de sătenii ce și-au strămutat încă dela înproprietărea, gospodăriile lor, și ca consecință, intervine în primul rând solicitări din partea locuitorilor către reprezentanți administrațiilor locale Primăria și Prefectura pentru o nouă schimbare a gospodăriilor, ce ar conduce la o comasare a sătenilor în o parte determinată din vatra satului, și apoi solicitări prin intermediul autorităților locale către Ministerul de Domenii care găsiind juste cererile lor, a făcut uz de drepturile ce i le conferea legea, socotind ca libere locurile de vatră neocupate conform art. 1 din regulamentul dela 1893 și a permis comasarea, prin un nou aranjament al gospodăriilor, comunicând acest lucru Prefecturii de Teleorman prin ordinul No. 9971/910. În același interes de o bună funcționare a satului, a autorizat pe Prefectură să condiționeze schimbarea de gospodării, unei comasări complete și a dat întreaga libertate în ce privește strămutările locuitorilor atât pentru locuitorii ce au solicitat schimbarea cât și pentru cei ce vor mai voi să profite de acest avantaj; bineînțeles că condițiunea de comasare pusă de Minister privea numai o chestiune administrativă impusă Prefecturii ca o normă în aducerea la îndeplinire a dispozițiunilor Ministerului de Domenii; și, în ori ce caz, nu stabilea vre un fel de cădere în raporturile dela Minister la locuitori care să mai poată fi invocată și de alte persoane, afară de Ministerul Domeniilor. Prefectura conformându-se ordinului Ministerului, cu ordinul No. 1316 din 6 Februarie 1910 aduce la cunoștință primăriei Beiu că Ministerul a aprobat schimbarea gospodăriilor în noua vatră pentru un aranjament mai adaptabil nevoilor sătești și, ca urmare, apelantul Clemet P. Tiu, ocupă locul de casă No. 246 cuvenit intimatului Ghiță Busuioc prin parcelarea dela 1899 care însă nu a respectat condițiunea vânzării de a se strămuta în noua vatră în termenul de trei ani indicat de legiuitorul, lăsându-l până la această dată neocupat;

În 1912, Ghiță Busuioc, voind să-și valorifice drepturile sale de înproprietărit în vatra satului din 1899, intentă o acțiune în revandicare pentru lotul No. 246 contra lui Clemente P. Tiu și judecătoria din Zimnicea prin cartea de judecată No. 200/912, admițându-i acțiunea, obligă pe părți la restituirea locului de casă; în contra acestei cărți de judecată se face apelul ce face și obiectul discuțiilor;

În instanța de apel, Ministerul de Domenii prin delegatul său special d-l avocat al Statului cu petițiunea înreg. la No. 27438/913 și în baza art. 247 al 2 pr. civ., face cerere de intervenție în folosul apelantului, cerând a i se admite apelul acestuia și în consecință a se respinge ca nefondată acțiunea intentată la prima instanță de către Ghiță Busuioc;

Având în vedere că interesul Statului, în acest proces rezidă pe raportul juridic, ce s'a creat între apelant și Ministerul Domeniilor ca consecință a ordinului No. 9971/910 și în urma căruia apelantul, folosindu-se de oferta Ministerului și-a schimbat gospodăria pe locul ce face obiectul acțiunii în revandicare din partea intimatului Ghiță Busuioc;

Având în vedere ca conform art. 3 din legea pentru înstreinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889 ce a servit de bază și la înproprietărea din 1899, cumpărătorul lotului era obligat a se strămuta pe moșia cumpărată în termen de trei ani socotiți dela punerea de fapt în posesiunea locurilor vândute, și sancțiunea nerespectării acestei obligațiuni era rezilierea deplin drept a vânzării, fără nici o chemare în judecată sau punere în întârziere, după cum se prevede în art. 1 alin 2 din regulamentul din 1893 pentru aplicarea art. 3 din legea înstreinării bunurilor Statului din 1889, considerându-se neștrămutarea locuitorilor în noile vetre ca o renunțare la loturile cumpărate, cu consecință firească că loturile devenite astfel libere vor reintra în patrimoniul Statului, care va putea dispune de ele prin

Ministerul de Domenii în același scop de improprietărire;

Având în vedere că intimatul Ghiță Busuioc nu a fost următor acetei obligațiuni de a se strămuta în noua vatră unde i se indicase locul său de casă, și acest lucru nu se contestă de părți, așa că dreptul său de proprietar a locului de casă, obținut pe baza improprietăririi din 1899, nu mai poate fi invocat în susținerea acțiunii în revendicare intentată și în consecință acțiunea cată a fi respinsă ca nefondată;

Având în vedere că sancțiunea rezilierii de plin drept poate fi invocată atât de Ministerul domeniilor, parte contractantă în vânzarea dela 1899, și în acest caz profită și apelantul în apărarea căruia a intervenit și pe care înțelege să-l mențină improprietărit pe acest loc de casă, cât și de însuși apelantul care are tot interesul să arate calitatea de deposedat a intimatului, sprijinindu-se în dovedirea deposedării, pe ordinul Ministerului de domenii No. 9971/910 care denota că rezilierea a avut loc în urma manifestărilor exprese din partea vânzătorului și pe actele administrațiilor locale, Prefectura și Primărie, care, ca organe administrative, au executat deposedarea prin acte materiale, cum ar fi instalarea apelantului în locul rămas liber prin nestrămutarea cumpărătorului în termenul deșept de lege;

Având în vedere că intimatul prin avocatul său, susține că în cauză nu poate fi vorba de o reziliere de plin drept, întrucât această sancțiune nu este prevăzută în art. 3 din legea din 1889, iar regulamentul invocat ce ar prevedea deposedarea ca consecință a renunțării, ar fi ilegal prin singura împrejurare că dezvoltă dispozițiuni ce nu sunt în legea pe care o aplică;

Având în vedere că confecționarea ulterioară a unui asemenea regulament, a fost rezervată Statului prin însăși legea dela 1889, după cum prevede expres art. 3, înțelegându-se să se lase Ministerului întreaga libertate de parte contractantă în vânzările de pământ și în care calitate era în drept să-și stabilească ulterior toate condițiunile de detaliu ce urma să le impună cumpărătorilor, deci implicit și sancțiunea nerespectării condițiunii de strămutare prevăzută de lege;

Că regulamentul din 1893, nu mai poate fi considerat ca ilegal și din faptul că în nici una din dispozițiunile sale nu contrazice legea ce i-a servit de bază și pe care o completează în ce privește aplicarea dispozițiunilor articolului 3;

Că, de asemenea, acest regulament nici nu adaugă la lege, acest lucru reiese din considerațiunea că în lege, nu se putea prevedea și aceste clauze de detaliu, menirea legii fiind numai de a consacra chestiunea principală a improprietăririi și dreptul Statului de a-și stabili prin Ministerul de domenii normele călăuzitoare în efectuarea vânzărilor de pământ către săteni;

Că, în ori ce caz, intimatul în calitatea lui de cumpărător a avut cunoștiință și de acest regulament la data vânzării, regulament pe care Statul vânzător înțelegea să-l alăture legii și să facă din clauzele lui, o parte integrantă în contractul de improprietărire, fiind necontestat în cauză că vânzarea s'a efectuat la 1899, iar regulamentul se găsea confecționat încă dela 1893;

Că, acest principiu călăuzitor pentru Statul vânzător a existat și în legislațiunea anterioară ce a înconjurat improprietăririle, anterioare după cum se poate vedea din alăturarea art. 6 din legea dela 1864 și a art. 8 din regulamentul din 1878 pentru executarea art. 5 și 6 din legea rurală, stabilindu-se prin art. 6 din lege facultatea strămutării sătenilor pe moșiile cele mai apropiate, fără nici o altă interpretare de detaliu, iar prin art. 8 din regulamentul dela 1878 ce era destinat să aplice dispozițiunile art. 6 din legea dela 1864 s'a introdus nu numai rezilierea de drept ca sancțiune a nestrămutării, dar ceva mai mult s'a inserat însăși clauza strămutării efective a locuitorului improprietărit, în curs de doi ani dela data punerii lui în stăpânire, clauză ce nu era prevăzută în legea dela 1864;

Că, instanțele judecătorești, având a se pronunța asupra regulamentului dela 1878, și a clauzei de strămutare, au decis permanent legalitatea regulamentului și rezilierea de plin drept pe baza unei simple dispozițiuni din regulamentul considerat prin menirea lui ca parte integrantă din contractul de improprietărire intervenit între Stat și săteni (Cas. I. 309/900, 349/903, 392/902, 396/93, 342/97, 379/903 și 394/906);

Că, în ce privește obiecțiunea că, prin admiterea acestor principii s'ar ajunge la rezilierea parțială, intimatul pierzând numai locul de casă și menținându-se locul dela câmp, ea nu poate fi ridicată de intimat, contra căruia s'a operat rezilierea și care rămâne la facultatea vânzătorului atât de a o aplica cât și de a-i restrânge sau largi consecințele;

Că, în fine, nici ultimul aliniat al art. 3 din legea dela 1889, care spune că dispozițiunile acestui articol nu se vor aplica cumpărătorilor de pământ pe proprietatea pe care locnesc sau pe proprietatea vecină, nu poate fi invocat de intimat spre a scăpa de sancțiunea nestrămutării pe motivul că comuna Smărdioasa unde domiciliază ar fi vecină cu comuna Beiu în coprinsul căreia s'a făcut improprietărire dela 1899;

Că, dispozițiunea prevăzută de ultimul aliniat al art. 3, nu se poate referi la obligațiunea strămutării inserată în primul aliniat, se deduce din însăși interpretarea integrală a tuturor dispozițiunilor din acest articol și din însăși economia legii, căci nu ar fi nici o rațiune în a distinge între cumpărătorii ce locuiau anterior improprietăriți pe o proprietate vecină și între aceia ce locuiau pe o proprietate mai depărtată, în ambele cazuri existând considerațiuni identice pentru impunerea obligațiunii de strămutare în un termen anumit pe noua vatră a satului și cari nu erau altele decât acelea de a concura la formarea de noi comune, legate în funcționarea lor de strămutarea efectivă a tuturor cumpărătorilor;

Că, ultimul aliniat privitor pe cumpărătorii improprietăriți pe însăși moșia ce locnesc sau pe o moșie vecină, nu se poate raporta decât la condițiunea avansurilor pe cari creditele agricole erau autorizate să le facă cumpărătorilor pentru înlesnirea strămutărilor și această distincțiune devine în acest caz explicabilă, dacă ținem seamă de faptul că avansurile erau necesitate de greutatea strămutărilor și de împrejurarea că strămutările întâmpinau mult mai mari dificultăți și mai mari cheltuieli pentru cumpărătorii, ce locuiau pe proprietăți îndepărtate de moșia pe care au fost improprietăriți, decât pentru cumpărătorii ce locuiau pe însăși această moșie sau pe o moșie vecină;

Că, de altfel, această interpretare rezultă și din felul în care se succed diferitele dispozițiuni ale art. 3 din legea dela 1889 menționându-se în primul aliniat obligațiunea strămutării în termen de trei ani și apoi în aliniatele 2 și 3 condițiunea avansurilor și neacordărilor pentru o anume clasă de cumpărători, fapt ce a și determinat pe autorul regulamentului din 2 Aprilie 1893 — făcut pentru aplicarea art. 3 — să despartă obligațiunea strămutării cu sancțiunea ei de reziliere inserând'o în art. 1. de condițiunea avansurilor ce a inserat'o în art. 2 și 3, indicând în art. 2 acordarea în principiu a avansurilor, iar în art. 3 excepțiunile de neacordarea avansurilor pentru locuitorii ce au cumpărat locuri pe moșia unde se aflau sau pe o moșie vecină și fără să mai facă vreo legătură între acești locuitori și obligațiunea strămutării locuitorilor în noua vatră a satului, îndepărtând astfel orice distincțiune între cumpărători cu privire la această ultimă obligațiune.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător D. Hozoc, Tribunalul admite apelul și respinge acțiunea, etc.

(ss) Traian Alexandrescu, Dimitrie Hozoc.

Grefier (s) Trifoescu

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASAŢIE S. I

*Recurent Al. S. Zisso prin d-l avocat N. Alexandrescu.
Intimată Penelope Colonel Sorescu prin d-nii avocați Angelescu
și Ciurcu.*

* *Imprumut ipotecar. — Tutor. — Avizul consiliului de familie omologat de tribunal. — Nevoile personale ale minorului. — Cerere de anulare a ipotecei. — Dacă instanța de judecată poate discuta cauzele pentru care s'a aprobat împrumutul?*

Minor emancipat. — Imprumut. — Asistența curatorului. — Abilitarea consiliului de familie adevărită de tribunal. — Art. 401, 402, 421, 429 și 1771 din codul civil.

a) Din combinațiunea textelor art. 401, 402 și 1771 c. civil rezultă că bunurile imobiliare ale minorilor pot fi ipotecate de către tutor cu autorizarea consiliului de familie omologată de tribunal și dată pentru cauze legale, adică pentru nevoi urgente ale minorilor sau un folos învederat, chestiuni ce cad în exclusiva competență a consiliului de familie, care le constată, și a tribunalului ce dă omologarea avizului. Odată ce împrumutătorul și-a îngrădit actul său cu formele cerute de lege, el este pus la adăpost de ori ce acțiune din partea minorilor lezați prin acel act, aceștia neputând avea recurs de cât contra tutorului care a întrebuițat banii împrumutați sau contra consiliului de familie care a aprobat împrumutul pentru cauze streine intereselor lor.

Așa fiind, instanțele de judecată nu mai au căderea să judece, față de creditorul ipotecar contra căruia s'ar cere anulare a ipotecei, dacă în fond cauzele ce au determinat aprobarea împrumutului au fost sau nu nevoile personale ale minorilor, când acele cauze au fost astfel apreciate de instanța de omologare.

b) Potrivit rânduelilor prescise de art. 421 și 429 codul civil, pentru ca minorul emancipat să poată contracta un împrumut are nevoie, pe lângă asistența curatorului, numai de abilitarea consiliului de familie adevărită de tribunal.

Așa dar, dacă între minori se găsește un emancipat, cererea făcută de tutoare de a i se aproba un împrumut cu ipotecă, pentru trebuințele minorilor, n'a putut fi făcută și în numele minorului emancipat, care singur avea dreptul să ceară un aviz favorabil consiliului de familie și omologarea tribunalului, asistat fiind numai în operația împrumutului de către curator, astfel că bine a făcut instanța de fond când n'a imputat împrumutul și asupra acestuia, care nu a fost reprezentat la facerea împrumutului prin tutoarea legală a minorilor neemancipați. (*Cas. s. I, decizia No. 220 din 19 Aprilie 1916, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curții de apel din Constanța No. 26/915*).

CASAŢIE S. II

*Recurenți Eliza I. Săvulescu și I. Săvulescu prin d-nii avocați S. Rosenthal și Petrescu.
Intimați Creditul Urban prin d-nii avocați N. Alexandrescu și M. Kofler prin d-l avocat Niculescu-Brăila.*

Urmărire imobiliară. — Notificarea afișului către debitor. — Aplicarea art. 74 din pro-

cedura civilă. — Lipirea actului pe ușa domiciliului. — Constatarea împrejurărilor de agentul judecătoresc împreună cu comisarul de poliție.

Constatarea gradațiunii prevăzută de art. 74 din procedura civilă, precum și a împrejurărilor ce au îndrituit lipirea actului de procedură pe ușa domiciliului citatului, trebuie să se facă de agentul judecătoresc împreună cu comisarul respectiv, ia nu numai de agent-singur.

Prin urmare, procedura nu este regulat îndeplinită, când se constată că numai operațiunea lipirii afișului s'a făcut de agent față cu comisarul de poliție, pe când constatarea împrejurărilor, ce i-au îndrituit a lipi afișului pe ușa domiciliului s'a făcut de agentul judecătoresc singur fără comisarul de poliție. (*Cas. s. II decizia civilă No. 55 din 1 Martie 1916, prin care s'a casat ordonanța de adjudecare No. 2926/915, a Tribunalului Brăila secția 1*).

CASAŢIE S. III

*Recurentă Banca Agricolă prin d-l avocați V. Miculescu și Eugen Crăciun.
Intimat Jordan M. Stoianof prin d-nii avocați B. Misir și I. Paunescu.*

* *Faliment. — Creditor ipotecar. — Dacă poate cere declararea în faliment a debitorului său. — Incetare de plăți. — Refuz de plată. — Debitor ce crede refuzul de plată întemeiat. — Art. 704, 850 și 695 din codul comercial.*

a) Art. 704 din codul comercial prevăzând formal dreptul oricărui creditor a cărui creanță are o cauză comercială, de a cere declararea în stare de faliment, este evident că se referă la toate categoriile de creditori, fie chirografari, fie garanțați prin gaj, ipotecă sau privilegiu, legiuitorul nefăcând distincție între creditorii cu garanții reale și ceilalți decât în materie de concordat.

b) Pentru a stabili starea de incetare a plăților, instanțele de fond sunt în drept să țină în seamă nu numai faptul material obiectiv al neachitării creanțelor, ci și considerațiunile de ordin subiectiv și juridic, pentru care debitorul în buna lui credință nu răspunde obligațiilor sale de plată, cum ar putea fi în cazul urmării imobilului de creditorul ipotecar, singurul creditor al debitorului, care din această cauză a avut buna credință că nu mai putea fi legalmente urmărit și pe calea procedurii falimentului. (*Cas. s. III, decizia No. 215 din 27 Mai 916, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei No. 2/916 a Curții de apel din Constanța*).

Rugăm stăruitor pe onorații noștri abonați din provincie ca abonamentele datorite să le achite prin mandat postal direct la Redacția ziarului *Curierul Judiciar*, pe numele d-lui Codreanu, proprietarul ziarului, singurul în drept a face încasările, sau la prezentare redactorului nostru d-l avocat Ion Bacicu sau încasatorului D. Niculescu, legitimați cu autorizație specială în schimbul numai a chitanțelor cu stampila ziarului, ce vor liberă din registre cu matcă, iar cei din capitală să plătească ea și până acum, vechiului nostru încasator C. Petculescu.